

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Oznanilo in naročilo.

Velika nesreča je zadela našo sosedno škofijo ljubljansko. Na velikonočne praznike v noči od dne 14. do 15. aprila t. l. je strašen potres omajal hribe in doline, zemlja se je tresla, hišne stene so pokale, dimniki so se podirali in strešna opeka je padala raz strehe, podzemeljski grom in bučanje je vzbudilo vse prebivalce, ki so prestrašeni hiteli iz svojih prebivališč pod milo nebo, da si rešijo vsaj življenje. Kdo popiše strah in trepet prebivalcev, ko se je zemlja potem zopet večkrat tresla in zibala, ter se je še bilo bati večje ne-zgode! Poznejši sunki niso bili sicer več tako nevarni in osodepolni, vendar pa je ljudstvo zbegano in prestrašeno, ter mora vsled žugajoče nevarnosti, da se potres zopet ponovi, po blevih in barakah prebivati.

Posebno je bela Ljubljana jako hudo zadeta, menda ni cerkve, pa tudi ne hiše v celem mestu, da ne bi bila več ali manj poškodovana; mnoge hiše se bodo morale popolnoma podreti in na novo zidati. Božja služba se mora pod milim nebom opravljati, ker so tudi hiše božje zelo poškodovane. Škoda, žalost in tuga je res nepopisna. Samo v Ljubljani se ceni škoda do pet milijonov goldinarjev, koliko pa se je po drugih mestih in vaséh na deželi! Zato pa je res pomoč nujno potrebna, in če sploh velja latinski pregovor: »Bis dat, qui cito dat — dvakrat dá, kdor hitro dá«, velja gotovo tukaj in je potrebno, da se po tem izreku ravnamo, in svoje srce odpremo ter z radodarno roko pritečemo na pomoč tako strašno obiskanim sosedom.

To tudi naj storimo iz hvalečnosti, da nas ta huda siba ni tako hudo zadela, če ravno se je tudi v lavantinski škofiji čutil ob istem času potres in je sem ter tje škode uzročil, posebno na cerkvah, pa ta se ne dá primerjati z velikim oškodovanjem, s katerim je sosedna škofija zadeta.

Vsled tega naroča kn. šk. ordinarijat, da naj, kdor le more, po svoji moči priteče na pomoč poškodovanim sosedom našim in podpira vsega usmiljenja vredne, po strašnem potresu oškodovane prebivalce. V ta namen še posebej vabi kn. šk. župnijstva, da naslednjo II. nedeljo po veliki noči, to je 28. aprila t. l. ali pa III. nedeljo vernikom naznanijo, kako hudo je bila zadeta sosedna škofija ljubljanska vsled strašnega potresa, in da napravijo pobiranje milih darov za poškodovane po potresu, bodisi pri jutranji ali popoldanski božji službi, in mile darove nemudoma pošljejo kn. šk. ordinarijatski pisarni, da se bodo kn. šk. ordinarijatu ljubljanskemu za usmiljenja vredne nesrečne poškodovance poslali.

»Šibe potresa, reši nas, o Gospod!« —

Kn. šk. ordinarijat lavantinski v Mariboru, dne 22. aprila 1895.

† Mihael, knez in škof.

Naši Nemci pri Bismarku.

Velikonočni ponedeljek so neodrešeni štajarski Nemci gledali svojemu »izvoljencu in slavlencu« iz obličja v obličje. Menili so, da dobijo lepe pisanke, ali pruski Bismark jih je učil avstrijskega domoljuba in jim na srečo pokladal v prihodnje večjo udanost do vladarske rodovine, kakor so jo včasih v preteklosti pokazali.

Gledé narodnega boja je Bismark štajarskim Nemcem bral ostre levite, rekoč: »Treba se sicer med seboj bojevati, toda ako več narodnostij živi pod istim vladarjem, borijo naj se za svoje pravice blagovoljno in stvarno in naj v narodni borbi ne kažejo oblike, ki nima družega namena in družega uspeha, kakor nasprotnike žaliti, dražiti, izzivati. Z nasprotnikom se spraviti ne bo vselej mogoče, toda po mojem mnenju je nam v Nemčiji in Avstriji mogoče, te vrste borbe vršiti bolj z osebno, hočem reči krščansko blagovoljnostjo. Toda poleg krščanstva obstoji pa tudi še vez skupnosti v isti državi, kar naj nas tudi nagiblje, da smo v sodbi, in sicer tudi v sodbi glede nasprotujočega postopanja našega drugonarodnega sodržavljanca prizanesljivi. S tem Vam hočem — ne vem ali s primernimi besedami ali ne — za Vaše nenemške sosedne priporočiti neko spravljivost in prizanesljivost. Kot Nemec sicer ne trdim, da je ta prizanesljivost v tej konstelaciji znamenje premoči, vendar bi rad, da bi Vas naudajalo čutilo, da Vi kot zgodovinsko veljavnejši narod tudi svojega manj veljavnega tekmeca presoimate nekako s prizanesljivostjo višje samozvesti.«

Potem je Bismark opisaval nemški rod kot moški, ki naj svojo moč le milo rabi nasproti slovanskemu rodu, ki je bolj ženske, nežne naravi, to tembolj, ker je nemški rod lahko prepričan, da mu je po njegovi naravi in po zunanjih razmerah zagotovljena nadvlada vzlasti v Avstriji. — Ob sklepu svojega govora je Bismark napil avstrijskemu cesarju.

Tega govora štajarski neodrešeni Nemci ne bodo z lepa mogli pozabiti. Dve poglavitni hibi so namreč kazali ves čas pri Bismarkovih demonstracijah, zlasti štajarski nemški nacionalci, namreč nelojalnost in sovražstvo do svojih slovanskih sosedov. In na oboje jih je opozoril Bismark ter jim prav na debelo, kakor je sploh Bismarku v navadi, povedal, da naj bodo bolj zvesto-udani svojemu vladarju in manj sovražni nasproti svojim slovanskim sodeželanom.

»Nimamo sicer mnogo upanja, da bi ta Bismarkov hladni curek kaj pomiril razburjene živce nemških nacionalcev, saj to so pokazali pozneje v Berlinu; vendar dobro je, da je to znano, ker pri marsikateri priliki bomž zlasti Slovenci te besede Bismarkove Nemcem kličali v spomin.